

ROYAUME DE BELGIQUE

Avis 35.630/2

DE LA SECTION DE LÉGISLATION DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre des Finances, le 24 juin 2003, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas cinq jours ouvrables, sur un projet d'arrêté royal "instituant des comités de personnel au sein du Service public fédéral FINANCES", a donné le 26 juin 2003 l'avis suivant :

Compte tenu du moment où le présent avis est donné, le Conseil d'Etat attire l'attention sur le fait qu'en raison de la démission du Gouvernement, la compétence de celui-ci se trouve limitée à l'expédition des affaires courantes. Le présent avis est toutefois donné sans qu'il soit examiné si le projet relève bien de la compétence ainsi limitée, la section de législation n'ayant pas connaissance de l'ensemble des éléments de fait que le Gouvernement peut prendre en considération lorsqu'il doit apprécier la nécessité d'arrêter ou de modifier des dispositions réglementaires.

*
* *

Suivant l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, inséré par la loi du 4 août 1996, et modifié par la loi du 2 avril 2003, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

La lettre s'exprime en ces termes :

"(l'urgence est motivée).... door de omstandigheid dat om te vermijden dat de werking van het Directiecomité van de Federale overheidsdienst Financiën weldra wordt verlamd door een overvloed aan dossiers, die omwille van hun aard kunnen worden gedelegeerd, aan dit college ten spoedigste de mogelijkheid dient te worden geboden om een deel van zijn statutaire bevoegdheden te delegeren aan op te richten personeelscomités,".

*
* *

Le Conseil d'Etat, section de législation, se limite, conformément à l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, à examiner le fondement juridique, la compétence de l'auteur de l'acte ainsi que l'accomplissement des formalités prescrites.

*
* *

.../...

Sur ces trois points, le projet appelle les observations qui suivent.

Un arrêté qui crée un service au sein d'un ministère n'a pas de caractère réglementaire, à moins qu'il ne contienne des dispositions concernant les droits statutaires des fonctionnaires ou ne crée des droits ou des obligations pour des tiers ¹.

Un arrêté qui se borne à déterminer quels sont les agents qui seront investis d'une délégation de signature ou de compétence en matière de personnel n'a pas de caractère réglementaire. Il ne modifie pas les règles de droit matériel applicables à l'activité des pouvoirs publics concernés, pas plus qu'il ne touche à la situation juridique des agents ou des justiciables intéressés ².

En conséquence, un arrêté qui autorise la création de "comités de personnel" et qui permet de déléguer à ces comités certaines attributions du Comité de direction en matière de personnel n'a pas davantage de caractère réglementaire.

Il en résulte que le projet n'a pas de caractère réglementaire au sens de l'article 3 des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat.

(1) Voir, par exemple, l'avis 32.288/4, donné le 21 novembre 2001, sur un projet devenu l'arrêté du Gouvernement wallon du 6 décembre 2001 portant création d'un Observatoire de la mobilité.

(2) Voir, par exemple, l'avis 33.308/2, donné le 13 mai 2002, sur un projet devenu arrêté 2002/154 de la Commission communautaire française du 30 mai 2002 portant délégation de compétence et de signature au fonctionnaire dirigeant des services du Collège de la Commission communautaire française et aux membres du conseil de direction.

La chambre était composée de

Messieurs	P. QUERTAINMONT,	conseiller d'Etat, président,
	J. JAUMOTTE,	conseillers d'Etat,
Mesdames	M. BAGUET,	
	A.-C. VAN GEERSDAELE,	greffier assumé.

Le rapport a été présenté par M. A. LEFEBVRE, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée par M. Y. CHAUFFOUREAUX, référendaire adjoint.

LE GREFFIER,

LE PRESIDENT,

A.-C. VAN GEERSDAELE

P. QUERTAINMONT

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 35.630/2

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 24 juni 2003 door de Minister van Financiën verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste vijf werkdagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot oprichting van personeelscomités bij de Federale Overheidsdienst FINANCIEN", heeft op 26 juni 2003 het volgende advies gegeven:

Rekening houdend met het tijdstip waarop dit advies gegeven wordt, vestigt de Raad van State de aandacht op het feit dat, wegens het ontslag van de regering, de bevoegdheid van deze laatste beperkt is tot het afhandelen van de lopende zaken. Dit advies wordt evenwel gegeven zonder dat wordt nagegaan of dit ontwerp in die beperkte bevoegdheid kan worden ingepast, aangezien de afdeling wetgeving geen kennis heeft van het geheel van de feitelijke gegevens welke de regering in aanmerking kan nemen als zij te oordelen heeft of het vaststellen of wijzigen van een verordening noodzakelijk is.

Overeenkomstig artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1996 en gewijzigd bij de wet van 2 april 2003, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval luidt de motivering in de brief aldus :

"... dringende noodzakelijkheid, gemotiveerd door de omstandigheid dat om te vermijden dat de werking van het Directiecomité van de Federale overheidsdienst Financiën weldra wordt verlamd door een overvloed aan dossiers, die omwille van hun aard kunnen worden gedelegeerd, aan dit college ten spoedigste de mogelijkheid dient te worden geboden om een deel van zijn statutaire bevoegdheden te delegeren aan op te richten personeelscomités,".

*

* *

De Raad van State, afdeling Wetgeving, beperkt zich, overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, tot het onderzoek van de rechtsgrond, van de bevoegdheid van de steller van de handeling en van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*

* *

.../...

Wat deze drie punten betreft, geeft het ontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Een besluit waarbij binnen een ministerie een dienst wordt opgericht, heeft geen verordenende waarde, tenzij het bepalingen bevat die betrekking hebben op de rechtspositionele rechten van de ambtenaren of rechten of verplichtingen voor derden doet ontstaan ¹.

Een besluit waarbij alleen wordt bepaald aan welke ambtenaren ondertekeningsvolmacht of delegatie van bevoegdheid inzake het personeel verleend wordt, heeft geen verordenende waarde. Het wijzigt niet de materiële rechtsregels die van toepassing zijn op de activiteit van de betrokken overheden, zoals het ook niet raakt aan de juridische situatie van de betrokken ambtenaren of rechtsonderhorigen ².

Bijgevolg heeft een besluit dat het mogelijk maakt "personeelscomités" op te richten en aan deze comités bepaalde bevoegdheden van het Directiecomité inzake het personeel te delegeren, evenmin verordenende waarde.

Hieruit volgt dat het ontwerp geen reglementair besluit is in de zin van artikel 3 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

⁽¹⁾ Zie bijvoorbeeld advies 32.288/4, gegeven op 21 november 2001, over een ontwerp dat het besluit van de Waalse Regering van 6 december 2001 tot oprichting van een Waarnemingscentrum voor de mobiliteit geworden is.

⁽²⁾ Zie bijvoorbeeld advies 33.308/2, gegeven op 13 mei 2002, over een ontwerp dat het besluit 2002/154 van 30 mei 2002 van de Franse Gemeenschapscommissie houdende delegatie van bevoegdheden en ondertekeningsvolmacht aan de leidend ambtenaar van de diensten van het College van de Franse Gemeenschapscommissie en aan de leden van de raad van bestuur geworden is.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	P. QUERTAINMONT,	staatsraad, voorzitter,
	J. JAUMOTTE,	staatsraden,
Mevrouwen	M. BAGUET,	
	A.-C. VAN GEERSDAELE,	toegevoegd griffier .

Het verslag werd uitgebracht door de H. A. LEFEBVRE, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld door de H. Y. CHAUFFOUREAUX, adjunct-referendaris.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. JAUMOTTE.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A.-C. VAN GEERSDAELE

P. QUERTAINMONT